

GLOSTRUP PROVSTI

Til
Kirkeministeren

Fremsendes ad tjenstlig vej

26. august 2010

Med brev af 24. august 2010 har Glostrup sogns menighedsråd afleveret Landsforeningen af Menighedsråds undersøgelse af en række fremsatte påstande om driften af Glostrup Krematorium. Undersøgelsen er foretaget i samarbejde med Danske Krematoriers Landsforening.

Undersøgelsen fremsendes hermed jf. Kirkeministerens svar til Folketinget den 5. maj 2010.

Som det fremgår, er de fremsatte påstande blevet grundigt undersøgt og menighedsrådet oplyser, at man – for at imødegå lignende påstande i fremtiden – har strammet op på nogle procedurer omkring krematoriedriften, hvilket er taget til efterretning.

Med venlig hilsen

Ove Kollerup Nielsen
provst

Glostrup Menighedsråd
Formand Tommy Carlsen
Rødkælkevej 268
2600 Glostrup
Telefon 4345 3080, mobil 2637 5013
tommy.carlsen@comxnet.dk

24. august 2010

Til Glostrup Provsti provst Ove Kollerup Nielsen
Helsingør Stift Biskop Lise-Lotte Rebel
Kirkeministeren

Fremsendt via provstiet.

Efter aftale med provst Ove Kollerup Nielsen, Glostrup Provsti fremsendes hermed rapport fra Glostrup Menighedsråd vedr. undersøgelse af en række påstande om driften af Glostrup Krematorium. Rapporten er udarbejdet af Landsforeningen af Menighedsråds sekretariat i samarbejde med Danske Krematoriers Landsforening.

Rapporten er modtaget den 2. august 2010. Den er herefter behandlet og godkendt på forretningsudvalgsmøde den 10. august og på menighedsrådsmøde den 18. august 2010. Den er endvidere forelagt på et møde mellem provst Ove Kollerup Nielsen og formanden for menighedsrådet den 24. august 2010.

Menighedsrådsformanden foranlediger rapporten udsendt til de presseklender, der har behandlet sagen i deres medier, med de nødvendige bilag.

Enhver henvendelse om sagen skal ske til menighedsrådsformand Tommy Carlsen. På forretningsudvalgsmøde og menighedsrådsmøde blev det besluttet at det fortsat kun er menighedsrådsformanden, der udtaler sig om denne sag.

Det skal klart understreges, at der er stor tilfredshed med medarbejderne og deres udførelse af arbejdet på krematoriet. Glostrup Menighedsråd har fuld tillid til de medarbejdere, der er ansat på vore kirkegårde og på krematoriet, vi har ingen som helst grund til at mistænke dem, for de udokumenterede påstande, som en tidligere medarbejder har rettet mod dem.

Det er vores opfattelse, at både kirkegårde og krematoriet drives efter de forskrifter, der er vedtaget og i henhold til love og forskrifter som beskrevet i rapporten. Endvidere er det vores opfattelse, at den tidligere medarbejder, der har rejst kritikken ikke er troværdig i forhold til de fremsatte påstande, som ikke på nogen måde er bevist.

Glostrup krematorium står umiddelbart foran en renovering med opsætning af nye filtre for at leve op til lovgivningskravene omkring miljøforhold, i den forbindelse vil der også snarest muligt blive

etableret ny askebereder, således at vi på alle områder kan leve op til de i loven stillede krav om driften af krematorier.

Vi skal beklage over for brugere og kunder, at der har været den megen presseomtale og blæst omkring vort krematorium, det er vi kede af. Vi mener helt klart, at det har været uberettiget, men når pressen, uden at have beviser for de påstande de bringer, alligevel vælger at bringe dem, er det meget svært at forholde sig til og afvise de bragte påstande.

Vi har sørget for at få påstandene grundigt undersøgt, denne undersøgelse foreligger nu i den vedlagte rapport, samt foretaget en tjenstlig undersøgelse, som ikke har givet anledning til kritik over for medarbejdere. Vi har med omgående virkning strammet op på nogle procedurer og regler omkring krematoriedriften, for at imødegå lignende påstande, samt for at beskytte medarbejdere og brugere.

Glostrup Sogns menighedsråd, vil også fremover, gøre alt hvad der er os menneskeligt muligt, for at sikre en god og sikker drift, under etiske og miljømæssige gode forhold, samt sikre brugerne den bedst sikkerhed og service.

Med venlig hilsen

Tommy Carlsen
Menighedsrådsformand
Glostrup Sogn

Glostrup Menighedsråd
Formand Tommy Carlsen
Rødkælkevej 268
2600 Glostrup
Telefon 4345 3080, mobil 2637 5013
tommy.carlsen@comxnet.dk

24. august 2010

Til Glostrup Provsti provst Ove Kollerup Nielsen
Helsingør Stift Biskop Lise-Lotte Rebel
Kirkeministeren

Fremsendt via provstiet.

Efter aftale med provst Ove Kollerup Nielsen, Glostrup Provsti fremsendes hermed rapport fra Glostrup Menighedsråd vedr. undersøgelse af en række påstande om driften af Glostrup Krematorium. Rapporten er udarbejdet af Landsforeningen af Menighedsråds sekretariat i samarbejde med Danske Krematoriernes Landsforening.

Rapporten er modtaget den 2. august 2010. Den er herefter behandlet og godkendt på forretningsudvalgsmøde den 10. august og på menighedsrådsmøde den 18. august 2010. Den er endvidere forelagt på et møde mellem provst Ove Kollerup Nielsen og formanden for menighedsrådet den 24. august 2010.

Menighedsrådsformanden foranlediger rapporten udsendt til de presseklender, der har behandlet sagen i deres medier, med de nødvendige bilag.

Enhver henvendelse om sagen skal ske til menighedsrådsformand Tommy Carlsen. På forretningsudvalgsmøde og menighedsrådsmøde blev det besluttet at det fortsat kun er menighedsrådsformanden, der udtaler sig om denne sag.

Det skal klart understreges, at der er stor tilfredshed med medarbejderne og deres udførelse af arbejdet på krematoriet. Glostrup Menighedsråd har fuld tillid til de medarbejdere, der er ansat på vore kirkegårde og på krematoriet, vi har ingen som helst grund til at mistænke dem, for de udokumenterede påstande, som en tidligere medarbejder har rettet mod dem.

Det er vores opfattelse, at både kirkegårde og krematoriet drives efter de forskrifter, der er vedtaget og i henhold til love og forskrifter som beskrevet i rapporten. Endvidere er det vores opfattelse, at den tidligere medarbejder, der har rejst kritikken ikke er troværdig i forhold til de fremsatte påstande, som ikke på nogen måde er bevist.

Glostrup krematorium står umiddelbart foran en renovering med opsætning af nye filtre for at leve op til lovgivningskravene omkring miljøforhold, i den forbindelse vil der også snarest muligt blive

etableret ny askebereder, således at vi på alle områder kan leve op til de i loven stillede krav om driften af krematorier.

Vi skal beklage over for brugere og kunder, at der har været den megen presseomtale og blæst omkring vort krematorium, det er vi kede af. Vi mener helt klart, at det har været uberettiget, men når pressen, uden at have beviser for de påstande de bringer, alligevel vælger at bringe dem, er det meget svært at forholde sig til og afvise de bragte påstande.

Vi har sørget for at få påstandene grundigt undersøgt, denne undersøgelse foreligger nu i den vedlagte rapport, samt foretaget en tjenstlig undersøgelse, som ikke har givet anledning til kritik over for medarbejdere. Vi har med omgående virkning strammet op på nogle procedurer og regler omkring krematoriedriften, for at imødegå lignende påstande, samt for at beskytte medarbejdere og brugere.

Glostrup Sogns menighedsråd, vil også fremover, gøre alt hvad der er os menneskeligt muligt, for at sikre en god og sikker drift, under etiske og miljømæssige gode forhold, samt sikre brugerne den bedst sikkerhed og service.

Med venlig hilsen

Tommy Carlsen
Menighedsrådsformand
Glostrup Sogn

Landsforeningen af Menighedsråd

**Landsforeningen af Menighedsråds
undersøgelse af
en række fremsatte påstande
om driften af Glostrup Krematorium**

Indholdsfortegnelse

Baggrund for etablering af undersøgelsen	3
De fremsatte 10 påstande	3
Gældende lovgivning på området	4
Behandling af påstand 1.....	5
Behandling af påstand 2.....	6
Behandling af påstand 3.....	6
Behandling af påstand 4.....	7
Behandling af påstand 5.....	7
Behandling af påstand 6.....	8
Behandling af påstand 7.....	8
Behandling af påstand 8.....	8
Behandling af påstand 9.....	9
Behandling af påstand 10	9
Afsluttende bemærkninger	10
Bilag	11

Baggrund for etablering af undersøgelsen

Ultimo april måned og primo maj 2010 fremsatte den tidligere afskedigede medhjælper ved Glostrup Sogns Krematorium, Danniël Golan, en række alvorlige beskyldninger om krematoriedriften, herunder specielt om måden hvorpå de døde og brændingerne blev håndteret. Beskyldningerne blev fremsat i dagbladet BT og blev tillige bragt i en række trykte og elektroniske medier. Billeder fra krematoriet - taget af Danniël Golan - blev bragt i forbindelse med omtalen i de pågældende medier.

Med henblik på etablering af en undersøgelse af de fremsatte påstande rettede Glostrup Sogns Menighedsråd, som tillige udgør krematoriets bestyrelse, henvendelse til Landsforeningen af Menighedsråd, som påtog sig opgaven at forestå en undersøgelse af påstandene, som kan sammenfattes til 10 påstande. Landsforeningen har ikke mulighed for at undersøge påstand 2 og påstand 3. I disse forhold har Fagligt Fælles Forbund indledt injuriersager, jfr. nedenfor under omtale af påstand 2 og 3. Til at bistå Landsforeningen med undersøgelsen har Danske Krematoriers Landsforenings formand, Allan Vest, besøgt krematoriet den 11. juni 2010 og sammen med kirkegårdsleder ved Glostrup Sogn, Jesper Søbjerg Larsen, gennemgået krematoriets indretning og drift med henblik på fremsættelse af generelle bemærkninger til påstandene 4, 5, 6, 7, 9 og 10.

Landsforeningen af Menighedsråd skal understrege, at man i sagens natur ikke har mulighed for at foretage en politimæssig undersøgelse af sagen. De fremsatte påstande er således gennemgået og vurderet ud fra fysiske forhold, gældende lovgivning og god praksis på området. Der er Landsforeningen bekendt ikke indgivet politianmeldelse, og vi har heller ikke informationer om, hvorvidt politiet på egen hånd efter den fyldige omtale i medierne, er gået ind i sagen.

De fremsatte 10 påstande

Påstand 1

Aske fra flere lig blandes sammen og opbevares i papirsaffaldssække.

Påstand 2

En medarbejder har åbnet kister uden påviselig grund.

Påstand 3

Guldring udleveret af bedemand til brænderen til nedlæggelse i urne, men tilbageholdt af medarbejder.

Påstand 4

Spande forefindes på krematoriet indeholdende skruer og knoglerester.

Påstand 5

Kremering af 2 lig på samme tid i krematorieovnen.

Påstand 6

Aske sammenblandes i askeberederen.

Påstand 7

Knoglerester i afløbsrist.

Påstand 8

Videresalg af brugte blomsterbakker.

Påstand 9

Salg af sten fra nedlagte grave til stenhugger.

Påstand 10

Blomster fra bisættelser smides i affaldscontainer.

Gældende lovgivning på området

Krematoriedrift reguleres af bekendtgørelse af 586 af lov om begravelse og ligbrænding. (Nu lov 665 gældende fra 15. juni 2010), **bilag 1**.

Omkring ligbrænding og behandling af asken har Kirkeministeriet udstedt 2 cirkulærer: Cirkulære nr. 13230 af 24. januar 2001 om proteser og lignende, der ikke kan anbringes i askeurner, **bilag 2**, samt cirkulære nr. 221 af 1. december 1975 om udførelse af ligbrænding, **bilag 3**.

Af **Cirkulære nr. 221** fremgår bl.a., at ligbrænding kun må finde sted i krematorier godkendt af Kirkeministeriet. Krematoriet skal føre en protokol autoriseret af provsten, hvor der under løbende numre for hvert lig, der brændes, anføres afdødes fulde navn og personnummer, dødssted, dato for begravelsesmyndighedens attest og for brændingen, anbringelsessted for asken samt - i tilfælde af udlevering af asken - modtagerens navn og adresse. Tidligere af politimesteren (i København politidirektøren) autoriserede protokoller kan fortsat anvendes. Udskrivne protokoller afleveres til landsarkivet (i København stadsarkivet) senest 30 år efter at de er udskrivet.

Det følger endelig af pkt. 3, at provsten skal underrettes om, hvem der udgør krematoriets bestyrelse og som sådan er ansvarlig for overholdelse af reglerne i cirkulæret.

Provsten har ret til uanmeldt at foretage eftersyn af krematoriet, dets protokol og attester fra begravelsesmyndigheden om, at liget skal brændes.

I cirkulærets pkt. 5 foreskrives, at ligbrændingen skal foretages snarest efter modtagelsen af attesten om, at liget kan brændes.

I cirkulærets pkt. 7 fremgår det, at krematoriets bestyrelse skal påse, at ligets behandling og brænding foregår sømmeligt.

I cirkulærets pkt. 8 reguleres spørgsmålet om askens opbevaring efter brænding. Heraf fremgår det, at asken umiddelbart efter brændingen omhyggeligt skal opsamles i dertil bestemte beholdere (urner), som straks forsynes med krematoriets segl og afdødes navn.

Skal asken hensættes i kolumbarium, skal urnen være af brændt ler, sten, bronze eller andet holdbart materiale. Skal asken nedsættes i jorden, kan urnen bestå af andet materiale, f.eks. jern, træ, pap eller støbt papirmasse. Skal urnen forsendes, skal der anvendes en forsvarlig emballage af træ eller pap, og forsendelsen skal ske som anbefalet forsigtig-postpakke.

Cirkulære nr. 13230 henviser i sin indledning til bestemmelserne i pkt. 7 i cirkulære nr. 221 om udførelse af ligbrænding, hvor der står, at krematoriets bestyrelse skal påse, at ligets behandling og brænding foregår sømmeligt. Endvidere henvises til det nævnte cirkulæres pkt. 8, hvorefter asken umiddelbart efter brænding omhyggeligt skal opsamles i dertil bestemte beholdere (urner), som straks forsynes med krematoriets segl og afdødes navn.

Det indebærer ifølge cirkulærets afsnit 2, at ædelmetaller fra smykker og tænder samt rester af personlige effekter, som den afdøde har fået med sig i kisten, ikke må sorteres fra, men så vidt muligt skal følge asken i urnen. Hvis der efter brændingen herudover findes større metalproteser og lignende, der ikke kan indeholdes i urnen, skal disse opsamles og bortskaffes på en sømmelig og etisk forsvarlig måde. Dette er hidtil sket ved, at de er blevet samlet sammen og senere nedgravet på kirkegården.

Cirkulæret anfører endvidere, at Danske Krematoriers Landsforening har indgået en aftale med et firma om afhentning af disse metalproteser med henblik på omsmelting til genbrug af metallet. Aftalen er godkendt af Kirkeministeriet. Aftalen er ikke bindende for de enkelte krematorier, men den indebærer, at disse kan beslutte at gøre brug af den som alternativ til den hidtidige bortskaffelsesmåde.

Ifølge aftalen organiserer og betaler Danske Krematoriers Landsforening for indsamlingen. Når Danske Krematoriers Landsforeningen modtager betaling fra indsamlingsfirmaet, fradrages indsamlingsomkostningerne, og det derved fremkomne nettobeløb fordeles mellem de deltagende medlemskrematorier i forhold til disses kremationsantal det pågældende år. Fordelingen mellem krematorierne foretages en gang pr. kalenderår.

Cirkulæret anfører endvidere, at hvis der efter brændingen findes større genstande, som ikke kan anbringes i urnen, og som ikke er omfattet af den nævnte aftale, må krematoriestyrelsen fortsat sørge for, at disse genstande samles og bortskaffes på en sømmelig måde f.eks. ved nedgravning på kirkegården.

Behandling af påstand 1

Daniel Golan hævder ifølge medierne, at aske fra flere lig blandes sammen og opbevares i papiraffaldssække. Daniel Golan har i den forbindelse taget et billede, der viser tre affaldssække med aske, som angiveligt er fotograferet i krematoriebygningen. **Bilag 4.**

Krematoriet har over for Landsforeningen af Menighedsråd bekræftet, at de pågældende sække på billedet stammer fra krematoriet. At der er tale om tre sække skyldes, at man på grund af det hårde vintervejr med frost ikke har nedgravet askeresterne så hurtigt som påregnet. Asken er overskydende fra tømning af ovnene. Der er udelukkende tale om træaske fra kisterne, der samles i sække. Der kan ifølge krematoriet tydeligt ses forskel på asken fra ligene og asken fra kisterne. Træasken samles i sække og nedsættes i forbindelse med kistebegravelser.

Danske Krematoriers Landsforening har under besvarelse af påstand 6 om sammenblanding af aske anført, **bilag 5:**

"Af de artikler der har været i dagspressen, tales der om, at der er poser med aske til stede i krematoriet. Og at resterne kunne stamme fra askeberederen. DKL er vidende om, at nogle modeller af ældre dato producerer en særlig mængde af aske, ligesom separeringen i apparatet giver et overskud som omtales som træpartikler der skulle stamme fra kisten. Det er sådan en model askebereder, der er i Glostrup krematorium.

De ældre askeberedere er erfaringsmæssigt ikke så tætte som de nye maskiner, og derfor er det muligt at opsamle spild i disse maskiner. Dette spild opsamles normalt samlet, altså fra flere forskellige kremationer, og bør nedgraves i samme slags grav som under punkt 4.

Fra krematorier af nyere dato og fra krematorier der har valgt at opdatere deres askeberedere, er der ikke disse erfaringer.

Generelt set kan man ikke garantere at 100% af askeresterne kommer med i urnen. Under udskrabning, der foregår manuelt med et skrabejern i en meget varm ovn medtager ikke alt, men formentlig blot 99% af resterne fra den pågældende kremation. Askerester der indsamles ved særlig rengøring af ovne, røgkanaler, askeberedere og øvrigt udstyr, samles traditionelt sammen, og bør anbringes i særlig grav som under punkt 4."

Landsforeningens vurdering

Det er Landsforeningen af Menighedsråds vurdering, at nedsættelse af overskydende aske i forbindelse med kistebegravelser ikke er i overensstemmelse med de gældende regler, hvorefter asken omhyggeligt skal opsamles i dertil bestemte beholdere. Landsforeningen er opmærksom på, at en ældre askebereder, som krematoriet hidtil har benyttet, ikke er så tæt som de nye, hvorfor der er kutyme for, at spild opsamles og placeres i særlige restgrave. Udgangspunktet er dog, at asken skal placeres i urnen.

Det skal bemærkes, at Glostrup Sogns menighedsrådsformand, Tommy Carlsen, straks - da han den 26. april 2010 blev bekendt med, at asken blev placeret i forbindelse med kistegrave - dekretede, at dette aldrig måtte finde sted fremover, men at denne aske altid skal nedgra-

ves for sig selv. Ved samme lejlighed meddelte Tommy Carlsen endvidere, at der fra menighedsrådet vil blive udarbejdet ny procedure til brug fremover.

Glostrup Sogns Menighedsråds formand fremlagde på rådets møde den 26. maj 2010 forslag til ny procedure ved kremering, som blev vedtaget, **bilag 6**. Den nye procedure blev formelt anvendt fra den 28. april 2010, hvor den blev vedtaget af kirkegårdsudvalget. Om behandling af asken er anført:

"Asken fra kremeringen samles i urnen – i de tilfælde hvor asken ikke kan være i den medleverede urne, skal en større urne rekvireres fra bedemanden."

Med denne procedureændring er det Landsforeningens vurdering, at krematoriet efterlever de gældende regler.

Behandling af påstand 2

Daniel Golan hævder, at en medarbejder har åbnet kister uden påviselig grund. Bagefter lå der en guldkæde og en ring på medarbejderens skrivebord. Daniel Golan har endvidere taget et billede af en golfkølle, der angiveligt befandt sig på krematoriet, **bilag 7**.

Dette har været foreholdt den pågældende medarbejder, som til menighedsrådet oplyser, at han aldrig havde åbnet kister. F.s.v. angår golfkøllen var den placeret oven på kisten som en del af kistepynten. Kistepynt, som ikke er brændbart, bliver altid fjernet før brændingen. I sagen om golfkøllen har bedemanden bekræftet krematoriets oplysninger. Menighedsrådet finder ikke grundlag for at foretage sig videre.

Landsforeningens vurdering

Som anført under afsnittet "Baggrund for etablering af undersøgelsen", kan Landsforeningen ikke foretage en egentlig efterforskning af den generelle påstand om, at kistelågene åbnes for fjernelse af ting. Landsforeningen henviser i den forbindelse til, at 3F på vegne af den pågældende medarbejder har indledt en injuriersag mod Daniel Golan.

F.s.v. angår den pågældende golfkølle er det efter Landsforeningens opfattelse i overensstemmelse med god praksis, at golfkøllen fjernes inden brændingen. Denne bør bortskaffes på sømmelig måde, det vil sige nedgraves på kirkegården eller bortskaffes via indsamlingsordningen.

Behandling af påstand 3

Daniel Golan hævder, at en guldring er udleveret af bedemand til brænderen til nedlæggelse i urne, men tilbageholdt af en medarbejder. Menighedsrådet har undersøgt påstanden og finder ikke grundlag for at foretage sig videre.

Landsforeningens vurdering

Af de grunde som er anført under påstand 2, har Landsforeningen ingen mulighed for at undersøge sagen nærmere.

F.s.v. angår procedurer for effekter, som ønskes nedlagt i urnen, har menighedsrådet i den vedtagne procedure ved kremering, jfr. behandling af spørgsmål 3, besluttet følgende, **bilag 6**:

"Smykker m.v. i urner:

Effekter, som ønskes lagt i urnen, skal altid foretages af bedemanden eller familien inden urnen lukkes af krematoriemedarbejderen. Det kan derfor forekomme, at vi har urner stående, som ikke er lukket rigtigt. Disse opbevares (med papirer) i aflåst skab i kælderen."

Landsforeningen kan tilslutte sig denne procedureændring, der i øvrigt praktiseres på flere krematorier. Proceduren kan bidrage til både at sikre efterladte og ansatte mod unødigt bekymring i forbindelse med fremsættelse af sådanne påstande. Landsforeningen skal anbefale, at der også etableres en procedure for, hvem der kan placere effekter i kister, der er modtaget på krematoriet.

Behandling af påstand 4

Daniel Golan har fotograferet 2 stålskande på krematoriet indeholdende skruer, søm og knoglerester, **bilag 8**.

Krematoriet har oplyst, at skruerne i kistehåndtagene kan medføre, at askeberederen også lod mindre knoglerester smutte med. Menighedsrådet har bestilt en ny askebereder, hvor knoglerester ikke kan blive blandet sammen med skruer.

Danske Krematoriernes Landsforening har under besvarelse af påstand 4 anført, **bilag 5**:

"Spande med søm og skruer:

Det er helt normal praksis at der efter en kremation, er en rest, når de tilbageblevne knogler er blevet knust i askeberederen. Disse rester kan enten hældes i urnen, eller de kan samles for en periode og nedgraves i særlig "restegrav", eller et andet sted på kirkegården. DKL har kendskab til at der på dette område findes særlige procedurer i andre krematorier, hvor disse restprodukter afhentes ugentligt på krematoriet, og altså nedgraves på kirkegården. Alternativt kan disse restprodukter afleveres sammen med implantater, der afhentes efter særlig aftale, og som omsmeltes til genbrug. Jf. Kirkeministeriets "Cirkulære om proteser o. lign., der ikke kan anbringes i askeurnen" af 24. januar 2001. Ofte fremgår det af krematoriets miljøgodkendelse hvordan affaldshåndteringen skal varetages."

Landsforeningens vurdering:

Landsforeningen vurderer, at med den nuværende askebereder vil der kunne fremkomme knoglerester, som vist på fotografiet. Disse knoglerester bør bortskaffes, som anført af Danske Krematoriernes Landsforening, altså enten ved at hælde disse rester i urne, eller ved at samle dem for en periode og nedgrave dem i restegraven.

Behandling af påstand 5

Daniel Golan påstår, at der sker kremering af 2 lig på samme tid i krematorieovnen.

Krematoriet har oplyst, at når en brænding er foretaget, skræbes al asken i risten ved udskrabningslågen til afkøling, hvorefter næste kiste sættes ind ved indføringslågen.

Danske Krematoriernes Landsforening har under besvarelse af påstand 5 anført, **bilag 5**:

"Først skal det konstateres at det ikke er muligt at indsætte to kister i samme kammer i ovnen, da pladsen simpelthen ikke tillader dette. Formentlig er der tale om en misforståelse, idet ovnen er indrettet med et hovedbrændkammer hvor kisten indsættes, et udglødningskammer, hvor knoglerester udgløder. Og endelig et sekundært kammer, hvor røgen fra processen "brændes". I praksis indsættes en kiste i ovnen, kisten antænder og røgen trækkes, ved hjælp af et undertryk, ned i sekundært kammeret, hvor røgen udsættes for turbulens, opholdstid og en temperatur på 800 - 850 graders varme. Når kisten er brændt og der kun er knogler tilbage på bunden af ovnen, trækkes disse rester ned i udglødningskammeret for at lade temperaturen falde naturligt. Efter at knoglerne er trukket ned i udglødningskammeret, er der klar i hovedkammeret til indsættelse af den næste kiste."

Landsforeningens vurdering

Det må konkluderes, at det ikke er fysisk muligt at placere 2 kister i ovnen på samme tid, jfr. Danske Krematoriers Landsforenings fremsatte bemærkninger. Der kan således ikke foregå to kremeringer på samme tid. Landsforeningen har i denne forbindelse også noteret sig, at Daniel Golan ikke har fremlagt billeder, der på nogen måde kan støtte påstanden. Landsforeningen finder, at de anvendte fremgangsmåder er i fuld overensstemmelse med de gældende regler.

Behandling af påstand 6

Daniel Golan anfører, at der sker sammenblanding af asken fra askeberederen.

Landsforeningens vurdering.

Spørgsmålet er behandlet under påstand 1. Da proceduren for håndtering af aske er ændret, jfr. behandlingen af påstand 1, og idet der er bestilt en ny og tidssvarende askebereder, giver det ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Behandling af påstand 7

Daniel Golan har fotograferet afløbsristen, **bilag 9**, og hævder, at billedet viser knoglerester i afløbsristen.

Krematoriet har anført, at det ikke er knoglerester, man kan se på billedet, men kalksten fra varmtvandsbeholderen, når denne renses. Risten befinder sig på den anden side af ovnen i rummet ved indføringslågen.

Danske Krematoriers Landsforening har om påstand 7 anført, jfr. **bilag 5**:

"DKL har ingen kommentarer til dette punkt, ud over at det lyder usandsynligt, at noget sådant forekommer. Skulle det mod forventning være sket, må det bero på en menneskelig fejl af de mere sjældne. Der bør aldrig være overskydende knoglerester, men skulle det af en eller anden helt usandsynlig grund alligevel være tilfældet, bør de anbringes i en særlig grav som under punkt 4."

Landsforeningens vurdering

Som anført af Danske Krematoriers Landsforening lyder det usandsynligt, at der skal kunne forekomme knoglerester i den pågældende afløbsrist. Landsforeningen lægger i den forbindelse vægt på, at afløbsristen ikke befinder sig i det område, hvor der forekommer knoglerester. Tværtimod er afløbsristen på den anden side af ovnen, hvor de hele kister føres ind i ovnen, altså i et område, hvor der ikke forekommer knoglerester. Varmtvandsbeholderen er monteret med et afløbsrør, hvor vandet ved rensning af beholderen løber fra dette rør og ca. 1 meter til afløbsristen. Landsforeningen kan ikke ud fra det fremlagte fotografi afgøre, om der er tale om knoglerester eller kalksten fra varmtvandsbeholderen. Landsforeningen kan i øvrigt tilslutte sig Danske Krematoriers Landsforenings bemærkninger om bortskaffelse af overskydende knoglerester.

Behandling af påstand 8

Daniel Golan hævder, at der sker salg af blomsterbakker, der har været benyttet i forbindelse med kistepynt. Daniel Golan har taget et billede af en pakkasse med brugte blomsterbakker, der angiveligt har befundet sig på krematoriet, **jfr. bilag 10**.

Krematoriet afviser, at der sker videresalg af bakkerne til blomsterhandleren. Der har dog været en aftale om, at blomsterbutikken Acacia fik de brugte bakker, men der har ikke været nogen aftale om betaling, og betaling har ikke fundet sted.

Danske Krematoriers Landsforening har om påstand 8 anført, jfr. **bilag 5**:

"I punkt 8 omtales videresalg af blomsterbakker. De omtalte blomsterbakker er ikke egnet til at komme ind i krematorieovnen da de ofte er fremstillet af plastmateriale, og derfor tages de sammen med kistedekorationen fra kisten inden kremation. Normal praksis er at dekoration og bakker køres til forbrænding som anden renovation. I forhold til disse blomsterbakker kan man have mange meninger, men ser man på det med genbrugsøjne, er der ikke noget til hinder for at de genanvendes.

Vælger man en eller anden form for genbrug bør det være oplyst fra krematoriet i forhold til bedemand og familie. Altså en åben beslutning som kan kommunikeres ud, for at undgå mistænkeliggørelse af forvaltning og medarbejdere.

Med denne sidste kommentar, er der også svaret på punkt 10 i forhold til kistedekoration."

Landsforeningens vurdering

Landsforeningen har ingen mulighed for at foretage en egentlig undersøgelse af, om salg af blomsterbakker har fundet sted. Ud over det omtalte fotografi forefindes der Landsforeningen bekendt ikke andre udsagn eller dokumenter, der kan bidrage til at belyse påstanden nærmere.

Glostrup Sogns Menighedsråd har i sin nye procedure for kremeringer besluttet, at blomsterbakker sendes til destruktion, jfr. **bilag 6**. Det er derfor ikke længere aktuelt at tage stilling til det hensigtsmæssige i evt. at genbruge blomsterbakker.

Behandling af påstand 9

Daniel Golan hævder, at nedlagte gravstene sælges til stenhuggerne mod betaling.

Krematoriet har oplyst, at der ikke sker salg af gravstene. Alle sten fra nedlagte grave opbevares i 1-2 år, hvorefter de kan udleveres.

Af Glostrups Sogns Menighedsråds vedtagelse af ny procedure for kremering, jfr. **bilag 6** fremgår det:

"Procedure vedr. håndtering af gravstene

Gravsten fra nedlagte gravsteder opbevares 1 år efter sløjfningen. Herefter sendes de til nedbrydning. Inden bortkørsel fjernes bogstaver eller anden tekst, så afdødes navn ikke kan ses."

Landsforeningens vurdering:

Landsforeningen har ingen mulighed for at foretage en egentlig undersøgelse af, om salg af gravstene har fundet sted. Der forefindes Landsforeningen bekendt ikke andre udsagn eller dokumenter, der kan bidrage til at belyse påstanden.

Glostrup Sogns vedtagne nye procedure er i overensstemmelse med de gældende regler på området.

Behandling af påstand 10

Daniel Golan hævder, at blomster fra bisættelser smides i affaldscontaineren efter bisættelsen.

Krematoriet har oplyst, at kistepynten ryger i container, hvis ikke de pårørende har bedt om, at alt pynten bliver lagt på graven eller kirkegården. Alle andre blomster lægges på graven eller kirkegården.

Danske Krematoriers Landsforeningen har i deres besvarelse, **bilag 5**, henvist til, at deres besvarelse af spørgsmålet om håndtering af blomsterbakker også udgør svar i forhold til kistedekoration.

Landsforeningens vurdering

Det er Landsforeningens opfattelse, at hvis blomster fra kistepynten håndteres som anført af krematoriet, er dette i overensstemmelse med almindelig praksis på området.

Afsluttende bemærkninger

Det er en række alvorlige beskyldninger, der er rejst dels imod Glostrups Sogns Menighedsråd, som har det øverste ansvar for driften, dels i forhold til medarbejdere ved krematoriet. Som anført kan Landsforeningen ikke foretage en egentlig undersøgelse med afhøringer m.v. Landsforeningens undersøgelse har derfor taget udgangspunkt i en gennemgang og vurdering af påstandene i forhold til de fremlagte fotografier, taget af Danniël Golan, fysiske forhold, gældende lovgivning og praksis på området.

Som beskrevet under de relevante afsnit, har Glostrup Sogns Menighedsråd på flere håndteringsområder iværksat en række procedureændringer og forskrifter, der dels sikrer, at driften er i overensstemmelse med de gældende regler, og dels efter Landsforeningens opfattelse kan være med til at minimere mistænkeliggørelsen af forvaltningen og medarbejderne.

Undertegnede har den 29. juli 2010 besøgt Glostrup Krematorium og har sammen med formanden for menighedsrådet gennemgået krematoriedriften i forhold til de ændrede procedurer og beslutninger. Gennemgang gav ikke anledning til bemærkninger, idet der ikke kunne konstateres forhold, der stred herimod.

Ole Wind
Sekretariatschef
Cand. jur.

Landsforeningen af Menighedsråd
Sabro, den 2. august 2010

Bilagsfortegnelse:

Bilag 1

Bekendtgørelse 586 af lov om begravelse og ligbrænding.

Bilag 2

Cirkulære om proteser og lignende, der ikke kan anbringes i askeurner.

Bilag 3

Cirkulære om udførelse af ligbrænding.

Bilag 4

Foto af 3 affaldssække med aske, fotograferet af Dannie Golan.

Bilag 5

Notat af Danske Krematoriers Landsforening undersøgelse for Glostrup Sogns Menighedsråd.

Bilag 6

Glostrup Sogns vedtagne forslag til ny procedure ved kremering.

Bilag 7

Foto af golfkølle, fotograferet af Dannie Golan.

Bilag 8

Foto af 2 spande med skruer og knoglerester, fotograferet af Dannie Golan.

Bilag 9

Foto af afløbsrist, fotograferet af Dannie Golan.

Bilag 10

Foto af pakkasse med brugte blomsterbakker, fotograferet af Dannie Golan.

Oversigt (indholdsfortegnelse)

- Kapitel 1.** Almindelige bestemmelser.
- Kapitel 2.** Anmodning om begravelse og ligbrænding.
- Kapitel 3.** Begravelseshandlingen
- Kapitel 4.** Begravelsespladser.
- Kapitel 5.** Ikrafttræden m.v.

Den fulde tekst**Bekendtgørelse af lov om begravelse og ligbrænding**

Herved bekendtgøres lov nr. 346 af 26. juni 1975 om begravelse og ligbrænding med de ændringer, der følger af lov nr. 502 af 17. juni af 2008.

Kapitel 1.

Almindelige bestemmelser.

§ 1. Lig skal enten begraves eller brændes.

§ 2. Begravelse skal ske på folkekirkens kirkegårde eller andre af kirkeministeren godkendte gravpladser.

Stk. 2. Gravsætning i kirker eller dertil hørende gravkapeller eller krypter kan dog ske, hvor dette hidtil har været særlig hjemlet eller under særlige omstændigheder tillades af kirkeministeren.

§ 3. Ligbrænding skal ske i krematorier, der er godkendt af kirkeministeren.

Stk. 2. Asken skal nedsættes på en af de begravelsespladser, der er nævnt i § 2, stk. 1, eller anbringes på et andet sted, der er godkendt af kirkeministeren.

Stk. 3. Asken kan spredes over åbent hav, hvis afdøde skriftligt har ønsket dette. Kravet om skriftlighed kan fraviges, når det er utvivlsomt, at det var afdødes ønske, at asken skulle spredes over åbent hav. Begravelsesmyndigheden træffer afgørelse om, hvorvidt kravet om skriftlighed kan fraviges. Fremsættes der indsigelse mod begravelsesmyndighedens afgørelse, og tages indsigelsen ikke til følge, forelægger begravelsesmyndigheden afgørelsen for skifteretten, der træffer afgørelse ved en kendelse, der ikke kan kæres.

Stk. 4. Stiftsøvrigheden kan tillade, at der forholdes med asken på anden sømmelig måde end nævnt i stk. 2 og 3, når der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde. Stiftsøvrighedens afgørelse kan påklages til kirkeministeren. Klage skal være indgivet skriftligt, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

§ 4. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om begravelse og ligbrænding.

Kapitel 2.

Anmodning om begravelse og ligbrænding.

§ 5. Anmodning om foretagelse af begravelse eller ligbrænding fremsættes over for begravelsesmyndigheden, jfr. § 6.

Stk. 2. Hvis ikke afdødes nærmeste, den eller de personer eller den institution, der hidtil har draget omsorg for den afdøde, eller andre fremsætter anmodning om foretagelse af begravelse eller ligbrænding, skal sådan anmodning fremsættes af kommunen.

Stk. 3. Nærmere regler om anmodningens fremsættelse, herunder de attester m.v., der skal følge med anmodningen, fastsættes af kirkeministeren.

§ 6. Sognepræsten på afdødes bopælssted er begravelsesmyndighed. Havde afdøde ikke bopæl her i landet, er sognepræsten på dødsstedet begravelsesmyndighed. Hvor omstændighederne taler derfor, kan kirkeministeren dog efter indstilling fra vedkommende menighedsråd godkende, at der oprettes en særlig begravelsesmyndighed.

Stk. 2. Begravelsesmyndigheden afgiver meddelelser om dødsfald efter regler, der fastsættes af kirkeministeren.

§ 7. Begravelsesmyndigheden afgør på grundlag af den fremsatte anmodning og under iagttagelse af reglerne i § 8, om begravelse eller ligbrænding skal finde sted, og om en præst skal medvirke ved begravelseshandlingen (kirkelig begravelse) eller denne skal foregå uden medvirken af en præst (borgerlig begravelse).

§ 8. Ved afgørelse af, om liget skal begraves eller brændes, skal ønsker, som afdøde har fremsat efter sit fyldte 15. år, efterkommes.

Stk. 2. Ved afgørelse af, om begravelseshandlingen skal være kirkelig eller borgerlig, skal ønsket, som afdøde har fremsat efter sit fyldte 15. år, efterkommes. Var afdøde ved sin død medlem af folkekirken eller et trossamfund uden for folkekirken, anses dette som udtryk for et ønske om kirkelig begravelse, medmindre det modsatte godtgøres.

Stk. 3. Foreligger der ingen tilkendegivelser fra afdøde med hensyn til de i stk. 1 og 2 nævnte spørgsmål, skal ønsket herom fra den, der fremsætter anmodningen om foretagelse af begravelse eller ligbrænding, efterkommes, medmindre en person, der stod afdøde nærmere, fremsætter et herfra afvigende ønske.

§ 9. Fremsættes der indsigelse mod begravelsesmyndighedens afgørelse af de i § 7 nævnte spørgsmål, og tages indsigelsen ikke til følge, forelægger begravelsesmyndigheden spørgsmålet for skifteretten.

Stk. 2. I tilfælde af uenighed mellem de efterladte om valg af gravsted kan spørgsmålet herom indbringes for skifteretten.

Stk. 3. Skifterettens afgørelser efter stk. 1 og 2 træffes ved kendelse, der ikke kan kæres.

§ 10. Begravelse eller ligbrænding må ikke foretages, før afgørelse af de i § 7 nævnte spørgsmål foreligger. Det samme gælder begravelseshandlingen. Kirkeministeren kan dog fastsætte regler, hvorefter bestemmelsen i 2. pkt. kan fraviges, når særlige omstændigheder taler derfor.

Kapitel 3.

Begravelseshandlingen

§ 11. Ved kirkelig begravelse fastlægges begravelseshandlingens forløb af præsten efter forhandling med den, der ønsker begravelsen eller ligbrændingen foretaget.

Stk. 2. Når en præst i folkekirken medvirker, skal begravelseshandlingen dog foretages i overensstemmelse med folkekirkens jordpåkastelsesritual.

Stk. 3. Når en præst i et trossamfund uden for folkekirken medvirker ved en begravelse på folkekirkens kirkegårde eller fra dens kapeller, skal der ved fastlæggelsen af begravelseshandlingens forløb tillige forhandles med kirkegårdsbestyrelsen.

§ 12. Ved borgerlig begravelse på folkekirkens kirkegårde eller fra dens kapeller fastlægges begravelseshandlingens forløb efter forhandling med kirkegårdsbestyrelsen.

§ 13. Kirkegårdsbestyrelsen kan modsætte sig sådanne led i en påtænkt begravelseshandling, som ville stride imod den sømmelighed og orden, der bør iagttages på kirkegårde.

§ 14. Såfremt det er sædvane på stedet, at der foretages klokkeringning ved begravelser, skal en anmodning herom imødekommes såvel ved kirkelig som borgerlig begravelse.

Kapitel 4.

Begravelsespladser.

§ 15. Bestyrelsen for en folkekirkelig kirkegård kan med kirkeministerens tilladelse overlade en del af denne til brug for et trossamfund uden for folkekirken.

§ 16. Kirkeministeren kan tillade anlæg af kommunale begravelsespladser. På sådanne begravelsespladser skal der af kommunen opføres mindst ét begravelseskapel, medmindre der alene skal ske urnenedsættelse på begravelsespladsen. Folkekirkens præster og præster i trossamfund uden for folkekirken kan foretage begravelse på pladsen.

Stk. 2. Kirkeministeren kan tillade trossamfund uden for folkekirken at anlægge egne begravelsespladser.

Stk. 3. Kirkeministeren kan under ganske særlige omstændigheder tillade anlæggelse af andre begravelsespladser end de i stk. 1 og 2 nævnte.

Stk. 4. Tilladelser efter stk. 2 og 3 kan bl.a. betinges af, at der stilles sikkerhed for begravelsespladsens vedligeholdelse. Sikkerhedens art og størrelse fastsættes af kirkeministeren.

Stk. 5. For de i stk. 1-3 nævnte begravelsespladser fastsættes regler om bestyrelse, tilsyn og benyttelse m.v. i en af kirkeministeren stadfæstet vedtægt eller i særlige tilfælde på anden måde efter kirkeministerens nærmere bestemmelse.

Kapitel 5.

Ikrafttræden m.v.

§ 17. Loven træder i kraft den 1. januar 1976.

Stk. 2. Følgende bestemmelser ophæves: 1) Forordning af 7. november 1682 om begravelser i Danmark og Norge. 2) Forordning af 22. februar 1805 for Danmark og Norge, som forbyder nye gravsteders indretning i kirkerne og foreskriver de vilkår, under hvilke de nuværende ejendomsbegravelser må afbenyttes. 3) Cancellie-Plakat af 5. januar 1811 angående, hvorledes der skal forholdes med tekster til kirkemusik og med ligvers. 4) Lov nr. 155 af 30. november 1874 om skifte af dødsbo og fællesbo § 2, 2. pkt. 5) Lov nr. 100 af 19. april 1907 om forskellige forhold vedrørende begravelser. 6) Kgl.

anordning nr. 61 af 16. marts 1910 angående adgang for folkekirkens præster til at yde deres medvirken ved ligfærd, hvor ligbrænding finder sted. 7) Kgl. anordning nr. 75 af 26. marts 1910 angående godkendelse af de fra folkekirken afvigende trossamfunds begravelsesritualer. 8) Lov nr. 162 af 18. april 1950 om ligbrænding.

§ 18. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lov nr. 502 af 17. juni 2008 indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2008, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 3, stk. 3, i lov om begravelse og ligbrænding som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, træder i kraft den 1. januar 2009.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Kirkeministeriet, den 19. juni 2008

Birthe Rønn Hornbech

/ Marjun Egholm

Cirkulære om proteser o. lign., der ikke kan anbringes i askeurner

(Til krematoriebestyrelserne)

Af lov nr. 346 af 26. juni 1975 om begravelse og ligbrænding fremgår det af § 4, at kirkeministeren fastsætter nærmere regler om begravelse og ligbrænding. I medfør af denne bestemmelse er det i pkt. 7 i Kirkeministeriets cirkulære nr. 221 af 1. december 1975 om udførelse af ligbrænding fastsat, at krematoriets bestyrelse skal påse, at ligets behandling og brænding foregår sømmeligt, og i pkt. 8 er det om asken bestemt, at denne umiddelbart efter brændingen omhyggeligt skal opsamles i dertil bestemte beholdere (urner), som straks forsynes med krematoriets segl og afdødes navn.

Det er den enkelte krematoriebestyrelses ansvar at sørge for, at disse regler overholdes. Det indebærer blandt andet, at ædelmetaller fra smykker og tænder samt rester fra personlige effekter, som den døde har fået med i kisten, ikke må sorteres fra, men så vidt muligt skal følge asken i urnen. Hvis der efter brændingen herudover findes større metalproteser o. lign., der ikke kan indeholdes i urnen, skal disse opsamles og bortskaffes på en sømmelig og etisk forsvarlig måde. Dette er hidtil sket ved, at de er blevet samlet sammen og senere nedgravet på kirkegården.

Danske Krematoriers Landsforening har indgået en af Kirkeministeriet godkendt aftale med et firma om afhentning af disse metalproteser med henblik på omsmeltning til genbrug af metallet. Aftalen er ikke bindende for de enkelte krematoriebestyrelser, men den indebærer, at disse kan beslutte at gøre brug af den som alternativ til den hidtidige bortskaffelsesmåde. Tilslutning til aftalen sker ved henvendelse til Danske Krematoriers Landsforening.

Danske Krematoriers Landsforening organiserer og betaler for indsamlingen af det omhandlede metal. Når Danske Krematoriers Landsforening modtager betaling fra det nævnte firma fradrages indsamlingsomkostningerne, og det herved fremkomne nettobeløb fordeles mellem de deltagende medlemskrematorier i forhold til disses kremationsantal det pågældende år. Fordelingen mellem krematorierne foretages én gang pr. kalenderår.

Aktiviteten kontoføres på en særskilt konto i Danske Krematoriers Landsforenings regnskab, der revideres af foreningens revisorer. Kirkeministeriet modtager kopi af regnskabet til orientering.

Hvis der efter brændingen findes større genstande, som ikke kan anbringes i urnen, og som ikke er omfattet af den nævnte aftale, må krematoriebestyrelsen fortsat sørge for, at disse genstande samles sammen og bortskaffes på en sømmelig måde fx ved nedgravning på kirkegården.

Cirkulæret træder i kraft dags dato, og samtidig ophæves Kirkeministeriets cirkulæreskrivelse af 7. februar 2000 om proteser o.l., der ikke kan anbringes i askeurner.

Kirkeministeriet, den 24. januar 2001

Marjun Egholm
kontorchef

/Pernille Esdahl fuldm.

Cirkulære om udførelse af ligbrænding. (Til krematoriebestyrelserne).

I medfør af § 4 i lov nr. 346 af 26. juni 1975 om begravelse og

ligbrænding fastsættes herved følgende bestemmelser om udførelse af

ligbrænding:

I. Krematoriet.

1. Ligbrænding må kun finde sted i dertil indrettede af kirkeministeren godkendte krematorier. Tidligere af justitsministeren meddelte godkendelser af krematorier er dog fortsat gældende.

2. Ved krematorier skal der føres en af provsten autoriseret protokol, hvori der under løbende numre for hvert lig, der brændes, anføres afdødes fulde navn og personnummer, dødssted, dato for begravelsesmyndighedens attest og for brændingen, anbringelsessted for asken samt - i tilfælde af udlevering af asken - modtagerens navn og adresse. Tidligere af politimesteren (i København politidirektøren) autoriserede protokoller kan fortsat anvendes. Udskrevne protokoller afleveres til landsarkivet (i København stadsarkivet) senest 30 år efter at de er udskrevet.

3. Provsten skal underrettes om, hvem der udgør krematoriets bestyrelse og som sådan er ansvarlig for overholdelse af reglerne i dette cirkulære.

Provsten har ret til uanmeldt at foretage eftersyn af krematoriet, dets protokol og de i § 4 nævnte attester.

II. Kremeringen.

4. Ligbrænding må ikke iværksættes, forinden der foreligger attest fra begravelsesmyndigheden om, at liget skal brændes.

Attesten forsynes med nummer, svarende til det nummer, hvorunder ligbrændingen er indført i krematoriets protokol. Attesterne opbevares af krematoriet i 5 år, hvorefter de kasseres.

5. Brændingen skal ske snarest muligt efter modtagelsen af den i § 4 nævnte attest og senest inden udløbet af den for foretagelse af begravelse og ligbrænding fastsatte frist. Forlængelse af denne frist kan dog ske med embedslægens tilslutning.

6. Er en kiste helt eller delvis fremstillet af materialer, hvis forbrænding vil kunne medføre sundhedsfare for personalet eller overtrædelse af vilkårene for krematoriets drift, kan krematoriets bestyrelse nægte at lade brænding foretage. Det samme gælder, dersom brænding på grund af kistens beskaffenhed ikke vil kunne gennemføres på normal måde eller vil kunne medføre fare for beskadigelse af krematoriets ovn.

7. Krematoriets bestyrelse skal påse, at ligets behandling og brænding foregår sømmeligt.

III. Asken.

8. Umiddelbart efter brændingen skal asken omhyggeligt opsamles i dertil bestemte beholdere (urner), som straks forsynes med krematoriets segl og afdødes navn.

Skal asken hensættes i kolumbarium, skal urnen være af brændt ler, sten, bronze eller andet holdbart materiale. Skal asken nedsættes i jorden, kan urnen bestå af andet materiale, f.eks. jern, træ, pap eller støbt papirmasse. Skal urnen forsendes, skal der anvendes en forsvarlig emballage af træ eller pap, og forsendelsen skal ske som anbefalet forsigtig-postpakke.

9. Ved udlevering af urner skal det opgives til krematoriet, hvor anbringelsen skal ske. Modtageren skal gøres bekendt med, at anbringelse på et andet sted end det opgivne kun må ske efter forudgående meddelelse til krematoriet.

Ønskes urnen nedsat på en kirkegård, skal modtageren tillige gøres bekendt med, at nedsættelsen kun må ske efter henvendelse til kirkegårdens bestyrelse.

Krematoriet skal påse, at bestemmelserne i fornævnte lovs § 3, stk. 2, iagttages ved valg af anbringelsessted. Der kræves dog ikke tilladelse fra kirkeministeriet til urnens overførelse til udlandet, såfremt den, efter hvis anmodning ligbrændingen er foretaget, afgiver erklæring om, at urnen skal nedsættes på en kirkegård i udlandet eller anbringes i et udenlandsk kolumbarium.

Er det krematoriets bestyrelse bekendt, at spørgsmålet om valg af anbringelsessted er indbragt for skifteretten, må urnen ikke udleveres, forinden skifterettens afgørelse foreligger.

IV. Meddelelser.

10. Om den stedfundne brænding giver krematoriet meddelelse til ministerialbogsføreren i det sogn, hvor dødsfaldet er registreret. Meddelelsen skal indeholde oplysning om afdødes fulde navn og personnummer, dødsdato, dødssted, sted og dato for brændingen samt anbringelsesstedet for urnen. Tilsvarende meddelelse sendes til bestyrelsen for den kirkegård, hvor urnen skal nedsættes, medmindre kirkegården og krematoriet har samme bestyrelse.

V. Ikrafttræden.

11. Cirkulæret, der træder i kraft den 1. januar 1976, afløser justitsministeriets regulativ nr. 202 af 1. juni 1937 for udførelse af ligbrænding med tillæg nr. 174 af 11. maj 1944, der er ophævet ved kirkeministeriets bekendtgørelse af dags dato om begravelse og ligbrænding.

Kirkeministeriet, den 1. december 1975.

Jørgen Peder Hansen.

/Arne Truelsen.

Officielle noter

Ingen

Billede 2 - 2 af 42

Gå til billede:

forrige | næste

[Download](#) [Til mappe](#)[Rediger](#) [Saxo](#)

Restrictions:

Image-ID: 20100317-144140

Byline

Source

Category:

Orientation: Horizontal

Nummer: 1013808

Navn: B T

Pris: 0 00 DKK

Aftale: Intern download

Note: Må kun anvendes
aftale formål[Search combined keywords](#)

Image-ID 20100317-144140-5 Inputfolder btintern
 Headline GLOSTRUP KREMATORIE
 Caption ccc
 Byline CreateDate 20100317
 City Credit DANNIEL GOLAN
 State/Prov Source
 Country Transref : 20100317-144140-5
 Category
 Objectname
 Special Inst.:
 InputName btintern / 1006 .jpg
 ImageTech: 2362 x 1575 pixels. Size: 11 Mb. Type: JPEG RGB
 Billedstørrelse ved 200 dpi: 29 x 20 cm
 Billedstørrelse ved 300 dpi: 19 x 13 cm

[Showhistory](#)**Bilag 4.**

Notat om undersøgelse for Glostrup Sogns Krematorium.

Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer har bedt Danske Krematoriers Landsforening (DKL) om at være behjælpelig med afklaring af nogle påstande som en tidligere medarbejder på krematoriet i Glostrup har fremført.

DKL's formand Allan Vest har besøgt krematoriet fredag den 11. juni 2010 og gennemgået det sammen med kirkegårdsleder Jesper Søbjerg Larsen. Der ud over kan DKL ikke komme med en egentlig afklaring af forholdene, men kan bidrage med generelle holdninger til de påståede forhold.

Det er aftalt at DKL skal kommentere på følgende:

4. Spande med søm og skruer:

Det er helt normal praksis at der efter en kremation, er en rest, når de tilbageblevne knogler er blevet knust i askeberederen. Disse rester kan enten hældes i urnen, eller de kan samles for en periode og nedgraves i særlig "restegrav", eller et andet sted på kirkegården. DKL har kendskab til at der på dette område findes særlige procedurer i andre krematorier, hvor disse restprodukter afhentes ugentligt på krematoriet, og altså nedgraves på kirkegården. Alternativt kan disse restprodukter afleveres sammen med implantater der afhentes efter særlig aftale, og som omsmeltes til genbrug. Jf. Kirkeministeriets "Cirkulære om proteser o. lign., der ikke kan anbringes i askeurnen" af 24. januar 2001. Ofte fremgår det af krematoriets miljøgodkendelse hvordan affaldshåndteringen skal varetages.

5. Brænding af 2 lig på samme tid i krematorieovnen:

Først skal det konstateres at det ikke er muligt at indsætte to kister i samme kammer i ovnen, da pladsen simpelthen ikke tillader dette. Formentlig er der tale om en misforståelse, idet ovnen er indrettet med et hovedbrændkammer hvor kisten indsættes, et udglødningskammer hvor knoglerester udgløder. Og endelig et sekundært kammer, hvor røgen fra processen "brændes". I praksis indsættes en kiste i ovnen, kisten antænder og røgen trækkes, ved hjælp af et undertryk, ned i sekundært kammeret, hvor røgen udsættes for turbulens, opholdstid og en temperatur på 800 - 850 graders varme. Når kisten er brændt og der kun er knogler tilbage på bunden af ovnen, trækkes disse rester ned i udglødningskammeret for at lade temperaturen falde naturligt. Efter at knoglerne er trukket ned i udglødningskammeret, er der klar i hovedkammeret til indsættelse af den næste kiste.

6. Askebereder og sammenblanding af aske:

Af de artikler der har været i dagspressen, tales der om, at der er poser med aske til stede i krematoriet. Og at resterne kunne stamme fra askeberederen. DKL er vidende om, at nogle modeller af ældre dato producerer en særlig mængde af aske, ligesom separeringen i apparatet giver et overskud som omtales som træpartikler der skulle stamme fra kisten. Det er sådan en model askebereder der er i Glostrup krematorium.

De ældre askebereddere er erfaringsmæssigt ikke så tætte som de nye maskiner, og derfor er det muligt at opsamle spild i disse maskiner. Dette spild opsamles normalt samlet, altså fra flere forskellige kremationer, og bør nedgraves i samme slags grav som under punkt 4.

Fra krematorier af nyere dato og fra krematorier der har valgt at opdatere deres askebereddere, er der ikke disse erfaringer.

Generelt set kan man ikke garantere at 100% af askeresterne kommer med i urnen. Under udskrabning, der foregår manuelt med et skrabejern i en meget varm ovn medtager ikke alt, men formentlig blot 99% af resterne fra den pågældende kremation. Askerester der indsamles ved særlig rengøring af ovne, røgkanaler, askeberedere og øvrigt udstyr, samles traditionelt sammen, og bør anbringes i særlig grav som under punkt 4.

7. Knoglerester i afløbsrist.

DKL har ingen kommentarer til dette punkt, ud over at det lyder usandsynligt, at noget sådant forekommer. Skulle det mod forventning være sket, må det bero på en menneskelig fejl af de mere sjældne. Der bør aldrig være overskydende knoglerester, men skulle det af en eller anden helt usandsynlig grund alligevel være tilfældet, bør de anbringes i en særlig grav som under punkt 4.

Herudover har DKL følgende kommentarer:

I punkt 8 omtales videresalg af blomsterbakker. De omtalte blomsterbakker er ikke egnet til at komme ind i krematorieovnen da de ofte er fremstillet af plastmateriale, og derfor tages de sammen med kistedekorationen fra kisten inden kremation. Normal praksis er at dekoration og bakker køres til forbrænding som anden renovation. I forhold til disse blomsterbakker kan man have mange meninger, men ser man på det med genbrugsøjne, er der ikke noget til hinder for at de genanvendes. Væger man en eller anden form for genbrug bør det være oplyst fra krematoriet i forhold til bedemand og familie. Altså en åben beslutning som kan kommunikeres ud, for at undgå mistænkeliggørelse af forvaltning og medarbejdere.

Med denne sidste kommentar, er der også svaret på punkt 10 i forhold til kistedekoration.

Tom Olsen
Teknisk Udvalg
Danske Krematoriers Landsforening
14. juni 2010

Ny askebereder

Forslag til ny procedure ved kremering.

1.

Behandling af asken:

Asken fra kremeringen samles i urnen – i de tilfælde hvor asken ikke kan være i den medleverede urne, skal en større urne rekvireres fra bedemanden.

Indtil stor urne modtages opbevares asken i urne (med papirer) i aflåst skab i kælderen

Alle beholdere i askeberederen skal tømmes efter hver kremering incl. søm/ skrue beholderen.

Søm/ skrue beholder tømmes over i grøn beholder dagligt, denne bliver afhentet af det samme firma som afhenter beholderen med implantater.

Effekter som ikke må komme i ovnen (plastik, metal, glas m.v.) og som ligger oven på kisten tages fra umiddelbart før indsætning i ovnen. Skriftlig aftale om destruktion eller anden behandling af effekterne skal foreligge fra bedemanden inden kremering.

2.

Smykker m.v. i urner:

Nedlægning af effekter i urnen skal altid foretages af bedemanden eller familien inden urnen lukkes af krematoriemedarbejderen. Det kan derfor forekomme at vi har urner stående som ikke er lukket rigtigt. Disse opbevares (med papirer) i aflåst skab i kælderen.

3.

Plastbakker fra kistepyntninger destrueres.

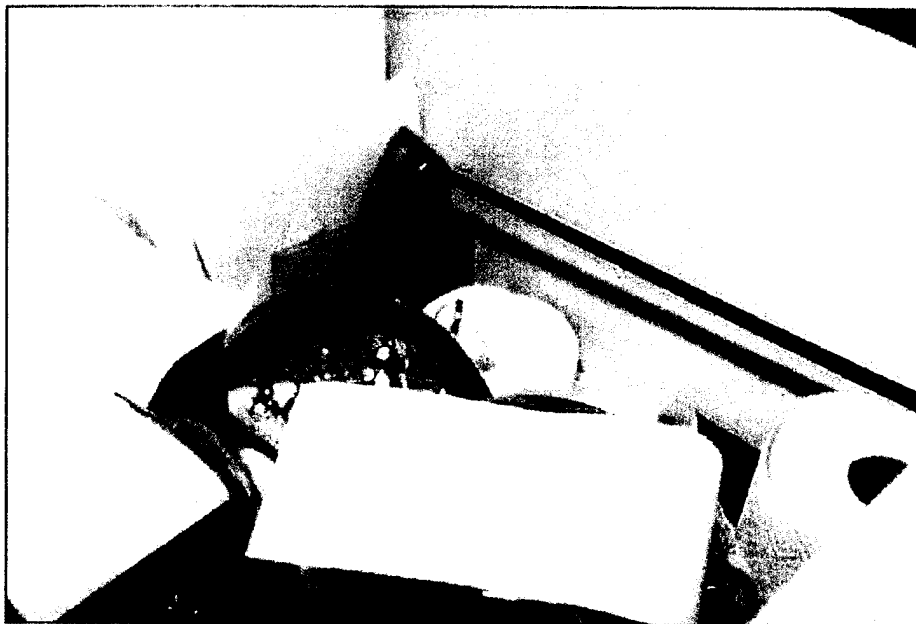
Procedure vedr. håndtering af gravsten.

Gravsten fra nedlagte gravsteder opbevares 1 år efter sløjfning. Herefter sendes de til nedbrydning. Inden bortkørsel fjernes bogstaver eller anden tekst, så gravsten ikke kan identificeres.

Billede 6 - 6 af 42

Gå til billede

forrige | næste

[Download](#)[Til mappe](#)[Rediger](#) [Saxo](#)

Restrictions

Image-ID: 20100317-143309

Byline:

Source:

Category

Orientation: Horizontal

Nummer: 1013808

Navn: B T

Pris: 0 00 DKK

Aftale: Intern download

Note: Må kun anvendes
aftalte formål[Search combined keywords](#)

Image-ID	20100317-143309-5	Inputfolder	btintern
Headline	GLOSTRUP KREMATORIE		
Caption	ccc		
Byline		CreateDate	20100317
City		Credit	DANNIEL GOLAN
State/Prov.		Source	
Country		Transref.:	20100317-143309-5
Category			
Objectname			
Special Inst			
InputName:	btintern / 1003 . jpg		
ImageTech:	2362 x 1575 pixels. Size: 11 Mb Type: JPEG RGB		
	Billedstørrelse ved 200 dpi: 29 x 20 cm		
	Billedstørrelse ved 300 dpi: 19 x 13 cm		

[Showhistory](#)**Bilag 7.**

Billede 13 - 13 af 42

Gå til billede

forrige | næste

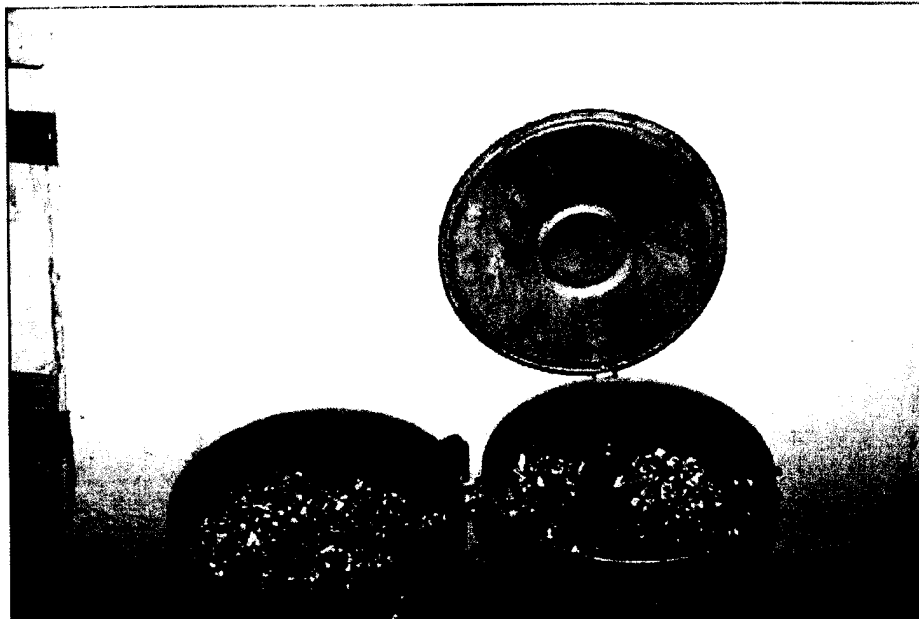

[Download](#) [Til mappe](#)
[1011](#)
[Rediger Saxo](#)
[Restrictions:](#)

Image-ID: 20100317-131737

Byline

Source

Category

Orientation Horizontal

Nummer: 1013808

Navn B T

Pris: 0.00 DKK

Aftale: Intern download

Note: Må kun anvendes
aftalte formål
[Search combined keywords](#)

Image-ID	20100317-131737-5	Inputfolder	btintern
Headline	GLOSTRUP KREMATORIE		
Caption	ccc		
Byline		CreateDate	20100317
City		Credit	DANNIEL GOLAN
State/Prov		Source	
Country		Transref.:	20100317-131737-5
Category			
Objectname			
Special Inst.:			
InputName:	btintern / 1005 . jpg		
ImageTech:	2362 x 1575 pixels. Size: 11 Mb. Type: JPEG RGB		
	Billedstørrelse ved 200 dpi: 29 x 20 cm		
	Billedstørrelse ved 300 dpi: 19 x 13 cm		

[Showhistory](#)

Bilag 8.

Billede 1 - 1 af 42

Gå til billede: [forrige](#) | [næste](#)

[Download](#) [Til mappe](#)
[1011](#)
[Rediger Saxo](#)
[ccc](#)
[Restrictions](#)
 Image-ID: 20100317-144142
 Byline:
 Source:
 Category:
 Orientation: Horizontal
 Nummer: 1013808
 Navn: B T
 Pris: 0.00 DKK
 Aftale: Intern download
 Note: Må kun anvendes
 aftalte formål

[Search combined keywords](#)

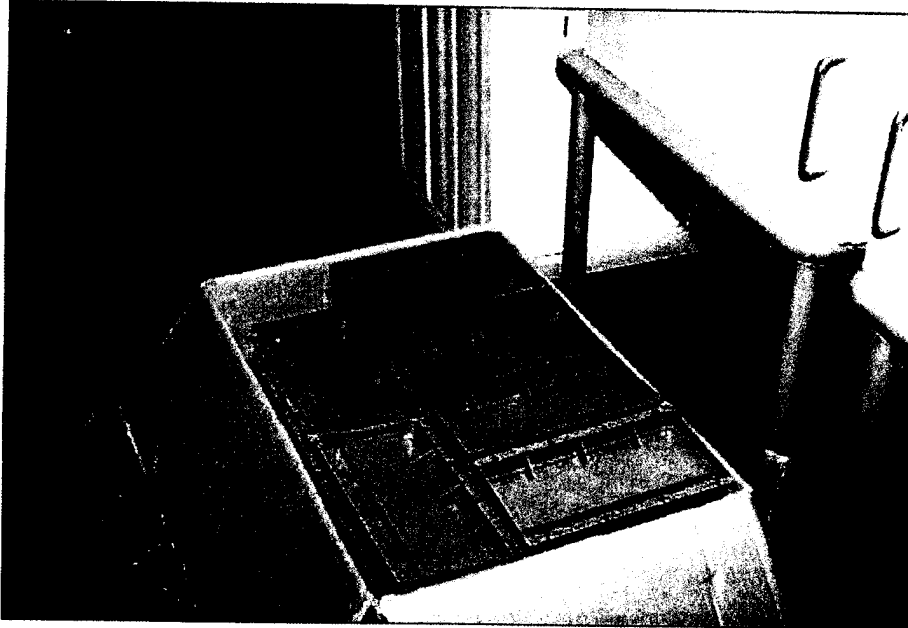
Image-ID	20100317-144142-5	Inputfolder	btintern
Headline	GLOSTRUP KREMATORIE		
Caption	ccc		
Byline		CreateDate	20100317
City		Credit	DANNIEL GOLAN
State/Prov		Source	
Country		Transref.:	20100317-144142-5
Category			
Objectname			
Special Inst.:			
InputName:	btintern / 1008 . jpg		
ImageTech:	2362 x 1575 pixels Size: 11 Mb. Type: JPEG RGB		
	Billedstørrelse ved 200 dpi: 29 x 20 cm		
	Billedstørrelse ved 300 dpi: 19 x 13 cm		

Bilag 9.

[Showhistory](#)

Billeder 4 - 4 af 42

Gå til billede:

[forrige](#) | [næste](#)[Download](#) [Til mappe](#)[Rediger Saxo](#)

Restrictions:

Image-ID 20100317-143724

Byline:

Source:

Category:

Orientation Horizontal

Nummer: 1013808

Navn: B T

Pris: 0 00 DKK

Aftale: Intern download

Note: Må kun anvendes
aftalte formål[Search combined keywords](#)

Image-ID 20100317-143724-5 Inputfolder btintern
 Headline GLOSTRUP KREMATORIE
 Caption ccc
 Byline CreateDate 20100317
 City Credit DANNIEL GOLAN
 State/Prov Source
 Country Transref: 20100317-143724-5
 Category
 Objectname
 Special Inst
 InputName: btintern / 1009 .jpg
 ImageTech: 2362 x 1575 pixels. Size: 11 Mb Type: JPEG RGB
 Billedstørrelse ved 200 dpi: 29 x 20 cm
 Billedstørrelse ved 300 dpi: 19 x 13 cm

[Showhistory](#)**Bilag 10.**